

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI 3 – LETNIEGO POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W POWIECIE NOWOTOMYSKIM NA LATA 2022-2024 ZA 2024 ROK

Do głównych zadań powiatu w zakresie pieczy zastępczej należy organizowanie opieki i wychowania dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także pokrywanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy również przyznawanie pomocy na kontynuowanie nauki oraz usamodzielnianie pełnoletnim wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą.

Głównym celem realizacji 3-letniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie nowotomyskim na lata 2022-2024 jest rozwój i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad dzieckiem i rodziną.

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe. W okresie sprawozdawczym realizacja celów szczegółowych przedstawia się następująco:

Cel szczegółowy nr 1 - wsparcie istniejących form pieczy zastępczej.

Zadanie	Forma działania	Wskaźnik monitorujący
Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym	Zapewnienie szkoleń podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze	Liczba szkoleń – 3
	Organizowanie spotkań szkoleniowo- integracyjnych	Liczba spotkań – 3
	Wsparcie i opieka koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin objętych wsparciem i opieką – 36 rodziny
	Kontynuowanie prowadzenia grupy wsparcia	Liczba spotkań grupy wsparcia – 10 spotkań dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych; – 4 spotkania dla rodzin zastępczych zawodowych
	Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii	

	psychologicznej oraz psychoterapii dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych	Liczba osób objętych wsparciem – 11 rodzin
Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	Przeprowadzanie ocen sytuacji dziecka	Liczba ocen – 184 ocen
Ocena rodziny zastępczej	Przeprowadzanie ocen rodzin zastępczych	Liczba ocen – 19 ocen
Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu	Wypłata świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	Kwota udzielonych świadczeń – 978 274,90 zł
Organizowanie opieki nad dzieckiem w rodzinach pomocowych	Powierzenie sprawowania czasowej opieki i wychowania nad dzieckiem rodzinie pomocowej	Liczba rodzin pomocowych – 0

Cel szczegółowy nr 2 - rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych

Zadanie	Forma działania	Wskaźnik monitorujący
Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnego domu dziecka	Organizowanie szkoleń dla kandydatów	Liczba kandydatów – 9 osób Liczba osób, które ukończyły szkolenie – 9 osób
Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej – kampanie informacyjne i zwiększenie świadomości społecznej w zakresie pieczy zastępczej.	1. Informacje w szczególności: w prasie, na stronie internetowej, FB, w TV kablowej 2. Ulotki 3. Plakaty 4. Konkursy 5. Imprezy plenerowe 6. Spoty informacyjne	Liczba kampanii – 6

Cel szczegółowy nr 3 - wsparcie rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Zadanie	Forma działania	Wskaźnik monitorujący
Prowadzenie poradnictwa dla rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej (pedagog, psycholog)	Działalność punktu konsultacyjnego dla rodziców	Liczba dyżuru specjalistów – 10 dyżurów
Umożliwienie realizacji kontaktów rodziców z dziećmi	Spotkania w specjalnie przeznaczonym pomieszczeniu do spotkań rodziców z dziećmi	Liczba spotkań – 13 spotkań
Motywowanie rodziców do podejmowania działań zmierzających do powrotu dzieci pod ich opiekę	Rozmowy z rodzicami wspólnie z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym dotyczące wsparcia działań	Liczba odbytych rozmów – 0

Cel szczegółowy nr 4 - wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia

Zadanie	Forma działania	Wskaźnik monitorujący
Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia	Wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia; opracowanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia.	Liczba wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia oraz liczba opracowania Indywidualnych Programów Usamodzielnienia – 16
Realizacja Indywidualnych programów usamodzielnienia poprzez wsparcie wychowanków w procesie usamodzielnienia.	Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej poprzez rozmowy osobiste oraz telefoniczne	Liczba udzielonego wsparcia – 92
Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie	Udzielenie pomocy w napisaniu wniosku o przyznanie pomocy	Liczba wypłaconych świadczeń – 57 świadczeń
Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym poprzez zapewnienie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego	Kierowanie osób do Zespołu Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej	Liczba udzielonych porad – 12 porad

Podnoszenie kwalifikacji wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.	Zorganizowanie warsztatów mających na celu przygotowanie do dorosłości wychowanków w wieku od 15 do 17 lat	Liczba osób biorących udział – 0
	Zorganizowanie spotkania szkoleniowo informacyjnego dotyczącego wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia oraz realizacji IPU,	Liczba spotkań – 1 spotkanie

REALIZACJA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH – CZĘŚĆ OPISOWA SPRAWOZDANIA

I. WSPARCIE ISTNIEJĄCYCH FORM PIECZY

1. Pomoc i wsparcie rodzinom zastępczym

- 1) Rodzinom zastępczym zapewniono opiekę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2024 roku zatrudnionych było 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy swoją opieką i wsparciem objęli 36 rodzin sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Łączna liczba dzieci w tych rodzinach - 69.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Liczba wizyt zapowiadanych i niezapowiadanych w miejscu zamieszkania – 190, z wizyt sporządzono 288 notatek służbowych. Liczba rozmów telefonicznych z osobami sprawującymi rodzinną pieczę zastępczą oraz z dziećmi – 218. Z rozmów telefonicznych sporządzono 218 notatek służbowych;
- przygotowanie planu pomocy dziecku (we współpracy z asystentem rodziny i rodziną zastępczą), opracowano 126 planów pomocy dziecku;
- pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu poprzez: grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych – 10 spotkań, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych – 4 spotkania, spotkania integracyjne – 3 spotkania;
- zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dziecka, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej – 5 przypadków;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przyspasabiających – 3 przypadki;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej. Wsparciem objęto 22 wychowanków, z udzielonego wsparcia spisano 92 notatki służbowe;
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w szczególności poprzez udział w szkoleniach, samokształcenie na stanowisku pracy, uczestnictwo w konferencjach i kształceniu na studiach podyplomowych. W 2024 roku koordynatorzy łącznie wzięli udział w 7 różnych formach szkolenia.

Pozostałe rodziny zastępcze są otoczone opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2) W Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej do marca 2024 r. zatrudniony był psycholog w wymiarze 0,4 etatu tj. 16 godzin tygodniowo.

Do zadań psychologa należy w szczególności:

- zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka specjalistycznej pomocy psychologicznej poprzez konsultacje rodzicielskie z osobami sprawującymi rodzinną pieczę zastępczą, prowadzenie poradnictwa w celu zachowania i wzmocnienia ich kompetencji oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego i terapii;
- konsultacje z dziećmi przeżywającymi trudności m.in. z wyrażaniem i kontrolowaniem emocji;
- przeprowadzenie diagnozy psychofizycznej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, asystentem rodziny, kuratorami, sądem, pedagogami szkolnymi oraz innymi instytucjami mającymi wpływ na losy dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2024 konsultacjami psychologicznymi świadczonymi przez psychologa zespołu objętych było 7 rodziny zastępczych oraz 12 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym psycholog udzielił następującej pomocy:

- z poradnictwa psychologicznego (konsultacje rodzicielskie) skorzystało – 7 rodzin;
- pomoc psychologiczna (konsultacje z dziećmi przeżywającymi różne trudności m.in. trudności szkolne, trudności z kontrolowaniem i wyrażaniem emocji) – 12 dzieci;
- diagnozy psychofizyczne dziecka – 9 diagnoz.

3) W roku sprawozdawczym w zespole zatrudniony był również pedagog na 0,5 etatu. Wsparciem pedagogicznym w roku 2024 objęto 17 rodzin zastępczych oraz 19 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym pedagog odbył 81 wizyt w środowisku z których sporządził 121 notatek służbowych.

Pedagog bierze również udział w ocenach sytuacji dziecka, ocenach rodzin zastępczych, przygotowaniu planów pomocy dziecku oraz przeprowadza opinię pedagogiczne kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

4) Rodziny zastępcze mają również możliwość korzystania z poradnictwa pracownika socjalnego, w okresie sprawozdawczym z poradnictwa socjalnego nie skorzystała żadna rodzina zastępcza. W 1 przypadku rodzina zastępcza skorzystała z pomocy mediatora w sprawie ustalenia kontaktów rodzica z dzieckiem.

5) W okresie od września do grudnia 2024 r. zapewniono rodzinom zastępczym zawodowym oraz 2 rodzinom zastępczym niezawodowym możliwość skorzystania z poradnictwa, wsparcia psychologicznego, które miało na celu wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Wsparcie prowadzone było przez psychologa i sfinansowane zostało ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 – 2027” projektu pn. „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie leszczyńskim”.

6) W okresie sprawozdawczym zaplanowane zostało prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i rodzin zastępczych niezawodowych. Spotkania grupy odbywały się raz

w miesiącu, naprzemiennie w godzinach popołudniowych i popołudniowych. Łącznie odbyło się 10 spotkań grup wsparcia.

- 7) W ww. okresie zaplanowano również spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych. Spotkania odbywały się raz na kwartał w godzinach popołudniowych. Łącznie odbyły się 4 spotkania grup wsparcia.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

2. Rejestr danych o osobach pełniących funkcje rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka

Zgodnie z art. 34 ust. 7 obwieszczenia Marszałka Sejmu z dnia 7 lipca 2023 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadzi rejestr danych: o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka i o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Aktualizacja rejestru przekazywana jest do Sądu Rejonowego w Nowym Tomyszu. W październiku 2024 r. wdrożono do użytku Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej, który zastąpił ww. rejestr.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

3. Osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich

W 3 rodzinach zastępczych zawodowych ze względu na wysoką liczbę dzieci były zatrudnione osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Zatrudniono również 1 osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, ze względu na wiek dzieci i ich specjalne potrzeby.

Wniosek: Zadanie zrealizowano.

4. Szkolenia, warsztaty i spotkania integracyjne

- 1) W maju 2024 roku w ramach integracji środowiska rodzin zastępczych oraz wymiany wzajemnych doświadczeń, rodziny zastępcze wraz z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej brały udział w II Festynie Rodzinnym pod nazwą: „Od przedszkola do seniora,” zorganizowanym między innymi w ramach Obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Wydarzenie zostało zorganizowane wspólnie z Hufcem ZHP Nowy Tomyśl, Powiatowym Centrum Sportu oraz Spółdzielnią Mieszkaniową w Nowym Tomyszu. Podczas Festynu uczestnicy wzięli udział w osiedlowych podchodach przygotowanych przez nowotomyskich harcerzy, na miejscu imprezy zapewniono liczne atrakcje, takie jak gry i zabawy zręcznościowe przygotowane przez pracowników Powiatowego Centrum Sportu, zamki dmuchane, kawiarenka, wata i popcorn, a także znakowanie rowerów i dzięki wsparciu Komendy Powiatowej w Nowym Tomyszu - zabawy z Pyrkiem. Festyn zakończono biesiadą przy ognisku, do której zasiedli seniorzy z Nowego Tomysza i Zbąszynia. Wydarzenie odbyło się pod Patronatem Honorowym Starosty Nowotomyskiego oraz Burmistrza Nowego Tomysza.
- 2) W październiku 2024 roku rodziny zastępcze brały udział w szkoleniu pod nazwą „Budowanie poczucia własnej wartości wychowanków w środowisku pieczy zastępczej.” Szkolenie odbyło się w Nowotomyskim Ośrodku Kultury i zostało przeprowadzone przez firmę IMAGO. Prowadzącym szkolenie był psycholog.

- 3) W listopadzie 2024 roku rodziny zastępcze brały udział w szkoleniu pod nazwą „Komunikacja z wychowankami w realiach pieczy zastępczej.” Szkolenie odbyło się w Nowotomyskim Ośrodku Kultury i zostało przeprowadzone przez firmę IMAGO. Prowadzącym szkolenie był psycholog.
- 4) W listopadzie 2024 roku w ramach dofinansowanego ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027” projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie leszczyńskim” zorganizowano grupowe wsparcie „Warsztaty kulinarne” dla rodzin zastępczych oraz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Spotkanie odbyło się w restauracji Zacisze w Nowym Tomysku. Podczas wsparcia rodzice zastępczy mogli wysłuchać pogadanki przeprowadzonej przez panią dietetyk Gabriele Bronkę oraz wymienić się doświadczeniami. Dzieci natomiast odbyły naukowe warsztaty kulinarne (kuchnia molekularna) podczas których miały okazję wcielić się w rolę chemików i kucharzy oraz wykonać pod okiem prowadzącego doświadczenia z użyciem ciekłego azotu. Ważnym elementem zajęć była degustacja, podczas której wszyscy spróbowali własnoręcznie stworzonych zdrowych sorbetowych lodów oraz dymiących smoczych chrupek. Uczestnicy poznali historię czekolady, spróbowali ziaren kakaowca oraz udekorowali serca czekoladowe według własnego pomysłu. Dodatkową atrakcją była degustacja czekolady i zamykanie w wielkiej bańce mydlanej.
- 5) W listopadzie 2024 roku rodziny zastępcze wraz z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej oraz otoczeniem brały udział w spotkaniu integracyjno-edukacyjnym w Powiatowym Centrum Sportu w Nowym Tomysku. Wydarzenie miało na celu budowanie pozytywnych relacji rodzinnych, przeciwdziałanie przemocy domowej oraz edukację w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny. Podczas spotkania dzieci mogły skorzystać z szerokiej oferty atrakcji tj.: dmuchany plac zabaw i zjeżdżalnia, strefa gier drewnianych XXL, stanowisko z pokazami chemicznymi, brokatowe tatuaże itp. Rodziny zastępcze miały możliwość wzięcia udziału w wykładzie na temat cyberprzemocy, który wygłosił specjalista z tej dziedziny – Pan Dariusz Borowski. Wykład miał na celu podniesienie świadomości w zakresie zagrożeń związanych z wykorzystaniem internetu w sposób niewłaściwy, a także przedstawienie metod, jak chronić siebie i swoich bliskich przed tego typu przemocą.
- 6) Rodziny zastępcze otrzymywały również informację pocztą elektroniczną e-mail o możliwości skorzystania z bezpłatnych webinarów i konferencji odbywających się na portalach społecznościowych. Powyższe informacje były również umieszczane na fanpage Zostań Poławiaczem Pereł.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

5. Rodziny pomocowe

W okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka piecza zastępcza może być powierzona rodzinie pomocowej.

W 2024 roku żadna rodzina zastępcza nie pełniła funkcji rodziny pomocowej.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

6. Pomoc wolontariuszy

W celu pozyskania wolontariuszy Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej systematycznie rozpowszechniał plakat dotyczący wolontariatu. Plakat umieszczony został na stronie internetowej i portalu społecznościowym PCPR oraz fanpage Zostań Poławiaczem Pereł.

W 2024 roku żadna z rodzin zastępczych nie zgłosiła potrzeby skorzystania z pomocy wolontariusza.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu w okresie sprawozdawczym prowadziło współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądami, kuratorami sądowymi, policją, prokuraturą, Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami (pedagodzy i psycholodzy), kościołami.

- Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej polega między innymi na wymianie informacji o dzieciach oraz o rodzicach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz na konsultowaniu planów pomocy dziecku z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym. Pracownicy ośrodków pomocy społecznej są również zapraszani na oceny sytuacji dziecka.
- Współpraca z Sądami polega między innymi na przygotowaniu na zlecenie Sądu pism oraz opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W 2 przypadkach pracownik PCPR jest opiekunem prawnym dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (sporządza sprawozdania z opieki do Sądu).
- W 1 przypadku nawiązano współpracę z zawodowymi kuratorami sądowymi, którzy przeprowadzili rozmowę z dzieckiem sprawiającym problemy opiekuńczo-wychowawcze. Kuratorzy zawodowi biorą również udział w ocenach sytuacji dziecka (w przypadku wychowanków, którzy mają nadzór kuratora).
- Współpraca z Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Poznaniu polega między innymi na wymianie informacji o dzieciach zgłoszonych przez tut. Centrum do przysposobienia. W przypadku wskazania kandydatów do przysposobienia pierwsze spotkanie rodziny przysposabiającej z dzieckiem odbywa się w obecności pracownika WOA w Poznaniu lub/i pracownika Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny w Poznaniu, jeśli wystąpi konieczność wskazuje tut. Centrum osoby do pełnienia funkcji rodziny pomocowej. Pracownicy WOA biorą również udział w ocenach sytuacji dziecka.
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną polega na kierowaniu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do ww. poradni w celu wydania opinii lub objęcia dziecka terapią. W ubiegłym roku kierownik zespołu wziął również udział w 2 spotkaniach, na których omawiana była sytuacja chłopca, który wymaga umieszczenie w pieczy zastępczej.
- Współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi/przedszkolnymi polega na wymianie informacji o dzieciach uczęszczających do szkoły/przedszkola. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej omawiają z pedagogami lub/i psychologami oświatowymi postępy dziecka w szkole/przedszkolu oraz występujące trudności opiekuńczo-wychowawcze. Koordynator kontaktuje się ze szkołą /przedszkolem osobiście lub telefonicznie. Pedagodzy lub/i psycholodzy biorą również udział w ocenach sytuacji dziecka.
- Kościoły oraz organizacje pozarządowe współpracują z Zespołem ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w zakresie promowania rodzicielstwa zastępczego poprzez rozpowszechnianie plakatów dotyczących poszukiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- Organizacje pozarządowe wspierają zespół w zakresie objęcia patronatami konkursów oraz wydarzeń promujących rodzicielstwo zastępcze.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

8. Prowadzenie poradnictwa i terapii

- 1) Z poradnictwa psychologicznego (konsultacje rodzicielskie) skorzystało – 7 rodzin.
- 2) Pomoc psychologiczna (konsultacje z dziećmi przeżywającymi różne trudności m.in. trudności szkolne, trudności z kontrolowaniem i wyrażaniem emocji) – 12 dzieci.
- 3) Diagnozy psychofizyczne dziecka – 9 diagnoz.
- 4) 2 rodziny zastępcze skorzystały ze wsparcia specjalistów Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Tomyślu.
- 5) 5 rodzin zastępczych korzystało z pomocy specjalistów poza PCPR.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

9. Zapewnienie pomocy prawnej

Rodziny zastępcze miały zapewniony dostęp do pomocy prawnej. Poradnictwo prawne zapewniane jest w zakresie: prawa rodzinnego (władza rodzicielska, kontakty, świadczenia alimentacyjne, ustalenia miejsca pobytu dziecka, wyznaczenie opiekuna prawnego), prawa cywilnego (kwestie ubezwłasnowolnienia), prawa administracyjnego w odniesieniu do prawa lokalowego dla rodzin. W 2024 roku żadna rodzina nie skorzystała z poradnictwa prawnego.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

10. Realizacja projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie leszczyńskim” dofinansowanego ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 – 2027”

W ramach ww. projektu rodziny zastępcze oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, a także pełnoletnie osoby w trakcie procesu usamodzielnienia korzystały z następującego wsparcia:

- 1) terapeuta uzależnień dla wychowanków – 3 przypadki;
- 2) konsultacje z terapeutą uzależnień dla rodzin zastępczych – 3 przypadki;
- 3) doradca zawodowy – 3 przypadki;
- 4) Trening Umiejętności Społecznych – 3 przypadki;
- 5) wsparcie psychologiczne dzieci – 6 przypadków;
- 6) konsultacje z dietetykiem – 3 przypadki;
- 7) konsultacje z neurologopedą – 5 przypadków;
- 8) diagnoza pogłębiona w kierunku FASD – 4 przypadki.

11. Ocena sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

W 2024 roku dokonano 184 ocen dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W przypadku dzieci w wieku do 3 lat oceny sytuacji dziecka dokonuje się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

W przypadku dzieci starszych oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Ocena sytuacji dziecka ma na celu:

- ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem;
- modyfikowania planu pomocy dziecku;
- monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;

- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Ocena sytuacji dziecka dokonywana jest na posiedzeniu zespołu wspólnie z właściwą rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, asystentem rodziny, przedstawicielem ośrodka pomocy społecznej, przedstawicielem Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego, przedstawicielem sądu - kuratorem zawodowy, pedagogiem/psychologiem szkolnym/przedszkolnym, psychologiem zespołu, pedagogiem zespołu rodzicami dziecka, którzy nie są pozbawieni władzy rodzicielskiej, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

12. Ocena rodzin zastępczych

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji i motywacji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Oceny dokonuje się w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka.

W okresie sprawozdawczym dokonano 19 ocen rodzin zastępczych, w tym 11 ocen rodzin zastępczych spokrewnionych, 5 ocen rodzin zastępczych niezawodowych oraz 3 oceny rodziny zastępczej zawodowej. Jedna ocena została skonsultowana z asystentem rodziny, w pozostałych przypadkach rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej nie mieli przydzielonego asystenta rodziny.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

13. Zgłoszenie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

W okresie sprawozdawczym zgłoszono do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego 4 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w tym: 1 dziecko z rodziny zastępczej spokrewnionej i 3 dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

14. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego

W okresie sprawozdawczym wypłacono świadczenia pieniężne na dzieci z terenu powiatu w następujących kwotach:

- 1 146 788 zł – kwota świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka (dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego);
- 1 388 827,48 zł – kwota poniesiona za pobyt dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Zadanie realizowane na bieżąco.

II. ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ POPRZEC ZWIĘKSZANIE LICZBY RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH I NIEZAWODOWYCH

1. Prowadzona kampania promująca rodzicielstwo zastępcze

W 2024 roku prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnego domu dziecka poprzez następujące działania:

- 1) ulotki, plakaty (media społecznościowe, lokalna prasa), informacje na stronie internetowej PCPR oraz powiatu, portalu społecznościowym FB (PCPR i powiatu), fanpage, mailingi;
- 2) ulotki oraz książeczki promujące rodzicielstwo zastępcze zostały rozdyskrebowane wśród lokalnej społeczności podczas festynów w maju i spotkania integracyjno-edukacyjnego w grudniu;
- 3) plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze zostały rozdyskrebowane do sołectw z terenu powiatu nowotomyskiego z prośbą o wywieszenie ich w sołeckich gablotach;
- 4) plakat dotyczący poszukiwania miejsc dla dzieci z powiatu nowotomyskiego został udostępniony na portalach społecznościowych i grupach zamkniętych związanych z rodzicielstwem zastępczym na portalu społecznościowym FB;
- 5) ogłoszono konkurs plastyczny dla uczniów klas I-III Szkół Podstawowych z terenu powiatu nowotomyskiego. Konkurs pod nazwą „Rodzina to moja drużyna” miał na celu propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego. Honorowy patronat nad konkursem objął Starosta Nowotomyski.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

2. Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 roku realizowało 2 autorskie programy szkolenia opracowane przez pracowników Centrum:

- 1) program szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego pod nazwą „Rodzinna piecza zastępcza.” Program został zatwierdzony na 5 lat decyzją Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 15/2024/RZ z dnia 30 sierpnia 2024 r.;
- 2) program dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pod nazwą „Rodzinna Piecza Zastępcza II.” Program skierowany jest dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Program został zatwierdzony na 5 lat decyzją Minister Rodziny i Polityki Społecznej Nr 4/2021/RZ z dnia 19 marca 2021 r.

W 2024 roku przeszkolono 7 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz 2 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

W 2024 roku sporządzono do Sądu 10 opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym 3 opinie dotyczyły kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, natomiast 7 opinii dotyczyło kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej. W 6 przypadkach opinie dotyczyły rodzin zastępczych, które już funkcjonowały w powiecie nowotomyskim.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

3. Badania psychologiczne

W roku 2024 kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka zapewniono badania psychologiczne.

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, psycholog posiadający co najmniej wykształcenie magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym wydaje opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W okresie sprawozdawczym psycholog wydał 20 opinii, w tym:

- 1) 13 opinii dotyczyło rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu nowotomyskiego;
- 2) 3 opinie dotyczyły kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 3) 4 opinie dotyczyły osób wobec których Sąd prowadzi postępowanie o ustanowienie rodziny zastępczej.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

4. Limit rodzin zastępczych zawodowych

W okresie sprawozdawczym zakładano, że limit rodzin zastępczych zawodowych będzie wynosił – 7 rodzin zastępczych zawodowych.

W okresie sprawozdawczym w powiecie nowotomyskim funkcjonowały 4 rodziny zastępcze zawodowe oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego.

Pod koniec okresu sprawozdawczego na terenie powiatu funkcjonowały 3 rodziny zastępcze zawodowe.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

III. WSPARCIE RODZICÓW DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne rodziców dzieci objętych pieczą zastępczą

- 1) W ramach współpracy z Zespołem Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej umożliwiono rodzicom dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej udział w warsztatach edukacyjnych „Szkola rodziców”. Cykl warsztatów prowadzony był przez psychologa i pedagoga.
- 2) Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku sprawozdawczym prowadził konsultacje psychologiczno-pedagogiczne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Konsultacje zaplanowane były w każdą pierwszą środę miesiąca, świadczone przez psychologa i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (pracownik z wykształceniem pedagogicznym), jednakże z konsultacji nie skorzystała żadna osoba.
- 3) Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracuje również z rodzicami dzieci umieszczonymi w pieczy zastępczej oraz innymi osobami bliskimi dziecku. Współpraca polega między innymi na pomocy w redagowaniu pism, ustaleniu spotkań z rodzicami lub innymi osobami bliskimi dziecku. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej mają również możliwość skorzystania ze wsparcia pracowników Zespołu Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej, tj. Centrum tj. pracownika socjalnego, psychologa, mediatora oraz radcy prawnego.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

2. Udział w spotkaniach dzieci z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniu treningowym PCPR oraz w pomieszczeniach znajdujących się do dyspozycji PCPR odbyło się 13 spotkań dzieci z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku.

W 13 spotkaniach brał udział koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub kierownik zespołu.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

IV. WSPARCIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ W PROCESIE USAMODZIELNIANIA

Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2024 roku prowadził wsparcie usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:

- 1) Pomoc w wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia – 11 osób;
- 2) pomoc w opracowaniu i wsparcie realizacji Indywidualnego Program Usamodzielnienia (IPU) – 5 osób;
- 3) poradnictwo specjalistyczne tj. prawne, psychologiczne, socjalne – 12 porad;
- 4) opiekun usamodzielnienia (pracownik PCPR) – 4 osoby.

W 2024 roku 22 pełnoletnich wychowanków było objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi w tut. Centrum procedurami.

We wrześniu 2024 r. zorganizowano spotkanie szkoleniowo-informacyjne dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i rodziny zastępcze oraz opiekunów usamodzielnienia. Szkolenie miało na celu zapoznanie z procedurą usamodzielnienia wychowanków. Szkolenie zorganizowano wspólnie z Zespołem Świadczeń i Administracji.

Wniosek: Zadanie zrealizowane.

WNIOSKI KOŃCOWE

Zadania założone w 3-Letnim Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Nowotomyskim na lata 2022-2024, zostały zrealizowane w 2024 roku. Jednak jest to proces długoletni i wymaga kontynuacji działań przez kolejne lata.

W celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin pomocowych bardzo istotna jest zmiana postrzegania systemu pieczy zastępczej wśród mieszkańców powiatu nowotomyskiego m.in. poprzez promocję rodzicielstwa zastępczego, ukazanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych oraz korzyści płynących z pełnienia ww. funkcji. Istotne jest również uświadomienie społeczności lokalnej postrzegania rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.

W celu zwiększenia wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jak i dzieci biologicznych rodziców zastępczych należy rozważyć zwiększenie liczby godzin pracy psychologa w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zatrudnienie psychologa na cały etat usprawniłoby również proces kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Istnieje również potrzeba wzmocnienia współpracy z podmiotami, które działają na rzecz rodzin w celu ograniczenia liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej, poprzez spotkania zespołu specjalistów w celu opracowania spójnego i adekwatnego planu pomocy na rzecz dzieci i ich rodzin.

Dążyć należy również do zwiększenia świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodzinnych poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne.

/-/ Alicja Łęszczak-Kubiak
(podpis elektroniczny)
DYREKTOR

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Nowym Tomysku

Nowy Tomyśl, dnia 14 kwietnia 2025 r.